

Kristian Jerimiassen,
Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqatigiit

Ullukinneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 182/2021-p akineqarnera

21-12-2021
Suliap nr. 2021 - 21748

Asasara Kristian Jeremiassen,
Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qjanaq.
Apeqqutigineqartut tullinnguuttuni akissuteqarfigissavakka.

All. nr. 18710773
Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nаноq.gl
www.nаноq.gl

Apeqqut 1:

Naalakkersuisut pilersaarpat ullukinneq sapaatit inissinneqarnissaa?

Akissut:

Ullukinnerup nuna tamakkerlugu nalliuttorsiuqineqartarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat, ullormi pingaaruteqarmat siulittalu nalliuttorsiuqisarsimallugu. Ukiuni kingullerni nunatsinni sumiiffiit ilaanni ullorsiuqineqartaleqqissimanagera nuanneqaaq. Ullut nalliuttut ima paasineqassapput, ullut nalinginnaasut upperisarsiornikkut anersaakkulluunniit immikkut pingaarutillit. Ulluvut nalliuttut maanna atuuttut assersuutigalugu ilagiit ullut nalliuttut isigisaannut ataqatigiitsinneqarput, ilagiinnut lutherikkuusunut attuumassuteqartut. Akerlianilli ullut ilagiinnut attuumassuteqanngikkaluartut inatsisitigut nalliuttunngortinneqarsinnaasutut isigineqarlutik.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu sulisut sulinnngiffeqarsinnaatitaanerat pillugu kaajallaasitaq nr. 3/92 naapertorlugu Inuiattut Ullorsiorneq ulluinnarmi nal. 00:00-imit 24:00-imut nalliuttuusutut isigineqarpoq. Ulluinnaq nalliuttutut isigineqartoq tassaavoq ulloq nalliuttoq ulluinnarmi ulloqartoq. Ullukinneq nalliuttunngortinneqassappat inatsisitigut kingunerisassat matumani nalinginnaasumik kinguneqaataasussat soorlu inuussutissarsiornermut kingunerisassat peqataatillugit, inatsisiliortoqarnissaa pisariaqarsorineqarpoq. Tassunga atatillugu matumani suliamut tunngasuni apeqqutit inatsisilerinermut tunngasut piareersarneqaaqqaartariaqassapput, aamma aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatissat misissorneqartariaqassallutik.

Naalakkersuisunut pingaarnerpaanngilaq ullumik nalliuttunngortitsinissaq, ullorli malunnartinneqarsinnaasoq sulinnngiffeqarfittut. Naalakkersuisut tamanna piviusunngortinnissaanut periarfissanik misissuiniarput, ilaatigut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerusinnaasut qulaajaaffigalugit.

Apeqqut 2:

Ullukinneq sapaatit inissinneqarpat ulloq sulinnngiffiusassava?

Akissut:

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq imaanngimmat ulloq nalliuttuummat sulinnigfiussasooq, naak nalinginnaasumik taamaattoqartaraluartoq. Tassungalu atatillugu aamma oqaatigineqassaaq, sulinnigfiussasooq pineqassappat imaanngimmat sulinnigiffeqarneq akissarsiffiussasooq. Tamannalu isumaqatigiinniutaasussaassaaq.

Naalackersuisut paasissutissiissutigisinnaavaattaaq qanoq ilinerani suliffeqarfanni sulinnigiffeqarsinnaaneq pillugu isumaqatigiissutigut aalajangersarneqartarmata. Isumaqatiginninniartarfik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmiittoq, susassaqarfittut isumaqatigiissutinut isumaqatiginninniarnernullu akisussaasooq, allamut tunngatillugu paasiniaasoqartillugu paasissutissiisimavoq ”sulinnigiffeqartitsinissamut periarfissat arlaqarput, sulinnigiffeqarneq pillugu apeqqt qanoq paasineqassanersoq apeqqutaammat.

Sunniutaasooq annertunerpaaq tassaassaaq nuna tamakkerlugu sulinnigiffeqarneq suliffeqarfinnut tamanut atuuttoq, tassa namminersortut pisortallu akissarsiaqaannarluni sulinnigiffeqartitsillutik. Aallaaviatigut inatsisitigut aalajangersaasoqartariaqassaaq, taassumalu naammassinissaanut periusigineqartussat tamaasa ilanngullugit. Taamatut aqqiissuteqarnermi aningaasaqarnikkut kingunerisassaa naatsorsuinikkut tunisassiat ataatsimut nalingisa (BNP) 0,5%-iinik akeqassaaq. Taakku 2020-mi kisitsisini 100 mio. kr.-it missaannut naapertuupput. Tassungalu ilanngullugu naatsorsuutigineqarpoq namminersortuni unammillersinnaassuseq toqqaannartumik minnerulissasooq.

Iliuserisaq sunniuteqannginnerusooq imaattuusinnaavoq, sulinnigiffik taamaallaat pisortat suliffeqarfiinut atuuttoq. Isumaqatiginninniarneq aallaavigigaanni isumaqatigiissutinut atuuttunut isumaqatiginninniutigineqarsinnaassaaq 1992-imisullu iliorluni kaajallaasitamut katersorneqarsinnaallutik. Taamani isumaqatigiissutinut atuuttunut ataqatigiissaarinissamik pilersitsisoqarpoq. Maannarpiaq isumaqatiginninniarnarit nalinginnaasumik ukiut sisamakkaarlugit pisarput, kisianni kattuffiit tamarmik namminneq isumaqatiginninniarnermut piffissaliisarput. Imaaliortoqarsinnaavoq, kattuffiit tamaasa ataatsikkut isumaqatiginiarneqarsinnaallutik. Akerlianilli isumaqatiginninniarnissamut piffissaliussaareersut taamaatinneqartariaqassallutik. Kommunit akuersitinnagit Naalackersuisunit akuersissut suliarineqaqqaartariaqassaaq. Pisortat sulinnigiffimmik atuutilersitsissappata, namminersortut assingusumik sulinnigiffeqartitsinissamut tatineqassapput.

Periarfissaaq kingulleq kaajallaasitaq kisiat aqutigalugu pisinnaavoq. Kisianni isumaqatigiissummik tunngaveqanngippat taamatut periuseqarneq attatsikkuminaassaaq. Pisortanit tamakkiisumik taperserneqanngippat allaffeqarfissuarmi qitiusumi, taassuma suliffeqarfiutaanni kommuninilu equsoortoqarsinnaavoq.”

Ullormik sulinnigiffimmik eqqussiniaraanni pisariaqassaaq sulisitsisut suliamut peqataatinneqarnissaat.

Eqikkarlugit oqaatigineqarsinnaavoq sulinnigiffiunissaa pillugu apeqqummut apeqqutaassaaq tamanna inatsiliornikkut, isumaqatigiissusiornikkut kaajallaasitaliornikkulluunniit pissussatut kissaatigineqarnerisooq.

Apeqquut 3:

Qaqugu ullukinneq sapaatitut atuutilernissaa Naalakkersuisut pilersaarpat?

Akissut:

Apeqquummut 1-imut akissut innersuussutigineqarpoq.

Saniatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq ullukinneq piffinniit piffinnut assigiinngitsutigut malunnartinneqartareermat. Kiisalu Ullut erfalasulisaarfissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 26, 11. november 2008-meersoq naapertorlugu ulloq decembarip 21-at pisortatigut erfalasulisaarfissatit allassimavoq pisortallu illuutai tamarmik ulloq taanna ulloq naallugu erfalasulisaartussaataallutik.

Pisortatigoortumik erfalaserfissat nuna tamakkerlugu malunnartinniarneqartarput, taamaammallu Namminersorlutik Oqartussat ullormi taaneqartumi erfalasutik amusarpaat.

Inatsisartut ullormi 28. november 2018 "ullukinneq" pisortatigoortumik ullorsioarfissatut suaarutigineqarnissaa aalajangerpaat, takuuk UKA2018/166.

Ullut nalliussiffiusut inatsisitigut nassuiaaffigineqanngillat. Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq UKA2018/166-imi isumaliutissiisummini ima nassuiaavoq: "Ullorsiorneq ulluvoq, pisimasoq aalajangersimasoq nalliuttorsiorniarlugu imaluunniit sammisaq aalajangersimasoq malunnartinniarnarlugu nalliussineqartartut. Ullorsiorfiit pilerfimmikkut siunertamikkullu siammarsimasorujussuupput – inuttut ullorsiorfiit politikikkut, aningaasaqarnikkut imaluunniit upperisarsiornikkut ullorsioortoqartarluni".

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Olsen